

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 27.2.2013
COM(2013) 92 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

ДОСТОЕН ЖИВОТ ЗА ВСИЧКИ:

Премахване на бедността и осигуряване на устойчиво бъдеще за света

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА, ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА НА РЕГИОНИТЕ

ДОСТОЕН ЖИВОТ ЗА ВСИЧКИ:

Премахване на бедността и осигуряване на устойчиво бъдеще за света

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Две от най-неотложните за решаване предизвикателства, пред които е изправен светът, са изкореняването на бедността и осигуряването на устойчиво благополучие и благоденствие. Около 1,3 милиарда души по света продължават да живеят в крайна бедност поради ниски доходи, а свързани с развитието потребности на много повече хора все още не са удовлетворени. Две трети от природните ресурси — сред които плодородната почва, чистата вода и чистият въздух — намаляват, а изменението на климата и загубата на биологично разнообразие са достигнали почти критични стойности, отвъд които последиците за обществото и околната среда са необратими.

Тези предизвикателства са всеобщи и взаимосвързани и трябва да бъдат преодолени заедно от всички държави. Не е достатъчно да се работи за преодоляване на всяко предизвикателство поотделно — необходима е единна рамка на политиката. Такава всеобхватна рамка на политиката е нужна, за да се начертае курс за излизане от бедността и постигане на благополучие и благоденствие за всички хора и всички държави, като напредъкът трябва да се извършва с оглед на наличните ресурси на планетата. Тя трябва също така да бъде тясно свързана с въпросите, отнасящи се до управлението, правата на човека, мира и сигурността, които са предпоставка за постигането на напредък. Смята се, че 1,5 милиарда души живеят в държави, в които има тежки политически конфликти, въоръжено насилие, несигурност или нестабилност.

През есента на 2013 г. ООН ще организира специална проява, на която ще бъде направен цялостен преглед на положените усилия за постигане на Целите на хилядолетието за развитие (ЦХР), ще бъдат обсъдени начини за ускоряване на напредъка до 2015 г. и ще започнат да се обменят идеи за следващите стъпки след 2015 г., определена за постигането на ЦХР. Освен това трябва да бъдат изпълнени ангажиментите, поети на конференцията Рио+20 през юни 2012 г., включително като се предприемат действия за изграждането на приобщаваща зелена икономика. Ще бъде необходимо също така този напредък да продължи чрез Отворената работна група, която бе създадена в Рио. Всички тези ресурси ще допринесат за разработването на всеобхватна рамка за периода след 2015 г.

В настоящото съобщение се предлага общ подход на ЕС към тези въпроси. За тази цел първо се посочват основните предизвикателства и възможности в световен мащаб. След това се прави оценка на действията за изкореняване на бедността по света и опита във връзка с ЦХР и се очертават някои от най-важните стъпки за постигане на устойчиво развитие съгласно договореностите в Рио+20, както и основните действия, които да бъдат предприети. После се описват предизвикателствата и елементите на бъдещата рамка, които могат да бъдат формулирани въз основа на опита във връзка с ЦХР и на работата вследствие на Рио+20, по-специално разработването на цели за устойчиво развитие, и се посочва как те могат да бъдат обединени в рамките на съответните процеси на ООН.

Въз основа на тези съображения в съобщението се предлагат принципи за всеобхватна рамка за периода след 2015 г., чрез която ще се предприемат съгласувани и всеобхватни действия в отговор на общите предизвикателствата, свързани с изкореняването на бедността и устойчивото развитие в неговите три измерения, като по този начин ще се осигури достоен живот за всички до 2030 г.

2. НОВ ГЛОБАЛЕН КОНТЕКСТ, НОВИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ

През последните години светът претърпя огромни промени — големи изменения в световния икономически и политически баланс, нарастване на световната търговия, изменение на климата, намаляване на природните ресурси, технологични промени и икономически и финансови кризи, увеличаване на потреблението на храната, все по-голяма нестабилност на цената ѝ, нарастване на енергийното потребление, демографски промени и миграция, насилие и въоръжени конфликти, природни и причинени от човека бедствия и увеличаване на неравенствата. Появиха се нови участници на световната сцена, сред които частният сектор и представители на неправителствения сектор.

Развитите и бързо развиващите се икономики осигуряват най-голям дял от световния БВП, като последните понастоящем са основната движеща сила на световния растеж и вече имат значително влияние върху световната икономика. Тенденциите показват, че се очаква балансът още да се промени; до 2025 г. световният икономически растеж ще се генерира основно от развиващите се икономики, като се очаква шест държави да осигуряват повече от половината от този растеж.

Безработицата продължава да бъде предизвикателство в целия свят. Около 200 милиона души, от които 75 милиона млади хора, са без работа. Участието на жените на пазара на труда често е слабо, а социалните услуги продължават да бъдат ограничени. Освен това около 621 милиона млади хора по света не посещават учебно заведение, нито образователни курсове, не работят и не търсят работа и има опасност да бъдат трайно изключени от пазара на труда. Недекларираният труд и основните принципи на достойния труд, включително правата на работното място и социалния диалог, са проблем в много държави. Повечето бедни хора в развиващите се държави са заети в малки земеделски стопанства или са самостоятелно заети лица. Много бедни хора в тези държави работят в опасни условия и без защита на основните им права. Едва 20 % от световното население има достъп до адекватна социална закрила.

Същевременно неравенството в самите държави нарасна в повечето части на света. По-голямата част от бедното население сега живее в държави, които са със средни доходи въпреки бързия растеж. Изкореняването на бедността в тези държави е сред основните предизвикателства. Въпреки това според по-дългосрочни прогнози до 2050 г. бедността може отново да бъде концентрирана в най-бедните и най-уязвими държави.

Над 1,5 милиарда души живеят в страни, в които има военни конфликти. Насилието разрушава животи и препитания и често засяга жените и лицата в уязвимо положение като децата и хората с увреждания. Пропастта между нестабилните държави, засегнати от насилие, и другите развиващи се страни става все по-голяма. До април 2011 г. нито една нестабилна държава или засегната от конфликт държава с ниски доходи не беше постигнала дори една от ЦХР и са малко тези, за които се очаква да изпълнят някоя от тези цели до 2015 г. Лошото управление, включващо липсата на демокрация и незачитането на върховенството на закона и правата на човека, понастоящем пречи на усилията за изкореняване на бедността и постигане на устойчиво развитие.

Освен това съществуват убедителни научни доказателства и консенсус, че неустойчивото използване на природните ресурси е една от най-големите заплахи за човечеството в дългосрочен план. Последниците от влошаването на състоянието на околната среда и от изменението на климата вече се усещат и има опасност те да заличат голяма част от постигнатия вече напредък за изкореняването на бедността. Това важи и за природните бедствия. Не успяваме да поддържаме повишаването на температурата в рамките на 2°C над температурата отпреди началото на индустриализацията — прагът, над който рискът от катастрофални последици за природните ресурси е много по-голям, което пък крие опасност за селското стопанство, снабдяването с храна и вода и постигнатите успехи по отношение на развитието през последните години. На световно равнище предизвикателството ще се състои в приспособяването и в ограничаването на последиците, включително чрез намаляване на емисиите на парникови газове.

Дори в днешно време изменението на климата, изчерпването на природните ресурси и влошаването на екосистемите се отразяват значително върху поминъка на населението, например чрез увеличаване на броя и силата на природните бедствия и изчерпването на природните ресурси и инфраструктура. От 1992 г. насам природните бедствия са нанесли щети за 750 млрд. EUR и са отнели живота на 1,3 милиона души. Последниците от неустойчивите модели на сегашното икономическо развитие все още се предопределят до голяма степен от развитите държави и във все по-голяма степен от развиващите се икономики, като същевременно по-бедните страни са непропорционално засегнати и разполагат с най-малко ресурси, за да се справят с отрицателното отражение¹. Тези държави също така често са особено зависими от природните ресурси, по-специално в сектори като селското стопанство, горското стопанство, енергетиката и туризма, което ги прави още по-уязвими, що се отнася до влошаването на състоянието на околната среда и изчерпването на природните ресурси.

Развитието и растежът допринасят за благоденствието и благосъстоянието на човека, но и за свързаните с околната среда предизвикателства като изчерпването на ресурсите и замърсяването, които вероятно ще станат по-големи с течение на времето. Тези отрицателни ефекти се предопределят най-вече от 5,7-те милиарда души, които *не* живеят в крайна бедност, което води до значително увеличаване на световното търсене и потребление и допълнително изтощаване на природните ресурси. Поради това от основно значение е да бъде постигнат напредък по пътя към създаването на приобщаваща зелена икономика чрез установяването на модели на устойчиво производство и потребление и чрез ефективното използване на ресурсите, по-специално чрез енергийни системи с ниски емисии.

Изчислено е, че за задоволяване на нарастващото търсене световното селскостопанско производство ще трябва да нарасне с 60 % през 2050 г. спрямо 2005 г., което ще окаже нарастващ натиск върху вече недостатъчните природни ресурси, особено земята, горите, водата и океаните. В същото време данните показват, че до половината от световното производство на храна се изхвърля. Като се имат предвид урбанизацията и прирастът на населението, се очаква използването на вода да нарасне с 50 % до 2025 г., като дотогава около 5,5 милиарда души, или две трети от очаквания брой на населението на планетата, ще живеят в райони, страдащи от умерен или тежък недостиг на вода.

¹ В най-слабо развитите държави живеят над 880 милиона души (около 12 % от световното население), но тези държави генерират по-малко от 2 % от световния БВП.

Погледнато в перспектива, тези предизвикателства трябва да се разглеждат в контекста на демографските тенденции: според прогнозите световното население ще надхвърли 9 милиарда души до 2050 г., като населението на тази част на Африка, разположена на юг от пустинята Сахара, ще се увеличи над два пъти. Вzeti заедно, Африка и Азия ще съставляват почти 80 % от световното население до 2050 г. Очаква се увеличаването на средната възраст на населението по света да засегне в най-голяма степен развиващите се държави, давайки отражение върху здравеопазването, пенсионната система и приходите от данъци.

Това е контекстът, в който ще бъдат предприети действия след конференцията Рио+20 и ще бъде организирано специално мероприятие, на което ще се направи преглед на ЦХР. Необходимо е да не забравяме, че тези предизвикателства са взаимосвързани и за преодоляването им са нужни последователни и широкообхватни действия, които да бъдат в подкрепа и на други международни процеси, като преговорите относно климата и биологичното разнообразие.

3. НАДГРАЖДАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО В РАМКИТЕ НА ЦХР И НА КОНФЕРЕНЦИЯТА Рио+ 20

3.1. Преглед на постигнатото в рамките на ЦХР

ЕС потвърждава ангажимента си да направи всичко по силите си, за да помогне за постигането на ЦХР до 2015 г. в съответствие със стратегическата рамка, представена в Програмата за промяна² и Европейския консенсус относно развитието³.

ЦХР са израз на съществен глобален консенсус за премахване на бедността и за по-нататъшно развитие на човека. През последното десетилетие те способстваха за по-добрата информираност на обществото, за засилването на политическата воля и за мобилизирането на ресурсите с цел изкореняване на бедността. Напредъкът, който бе постигнат, е впечатляващ:

- По данни на Световната банка делът на хората, живеещи с по-малко от 1,25 USD на ден (по цени от 2005 г.), е намалял от 43 % през 1990 г. на 22 % през 2008 г. Има вероятност целта за намаляване наполовина на дела на живеещите в крайна бедност да е била постигната през 2010 г.
- Целта за намаляване наполовина на населението без достъп до безопасна питейна вода беше постигната в световен план през 2010 г. — между 1990 г. и 2010 г. достъп до безопасна вода е бил осигурен за над два милиарда души.
- В световен мащаб посещаването на начално училище е нараснало до средно равнище от 89 %, като понастоящем момичетата имат почти същите шансове да бъдат записани на училище като момчетата.
- Смъртните случаи сред деца вследствие на заразна болест или недोхранване са много по-малко на брой.
- Случаите на заразяване с ХИВ по света продължават да намаляват, а достъпът до антиретровирусни лекарства е нараснал значително.

Глобалното партньорство за развитие бе в допълнение към полаганите от държавите усилия за постигане на ЦХР. От 2000 г. насам световната официална помощ за развитие (ОПР) е нараснала с почти 70 %, достигайки 96 млрд. EUR годишно, а делът от ОПР за най-слабо развитите страни (НСРС) се е увеличил повече от два пъти. ЕС и неговите

² COM(2011) 637 окончателен

³ 2006/C 46/01

държави членки, взети заедно, са най-големият донор, осигурявайки ОПР в размер на 53 млрд. EUR годишно (2011 г.), което представлява повече от половината от световната ОПР. Успоредно с това използването на помощта и принципите и целите за ефективност на развитието допринесоха за увеличаване на ефекта от ОПР. Изключителният растеж на търговията бе основен фактор за постигането на напредък: между 2000 г. и 2009 г. износьт на развиващите се страни се увеличи с 80 % в сравнение с 40 % за света като цяло. ЕС е най-големият търговски партньор на развиващите се страни и изигра ролята на пионер, като отпусна безмитен и безквотен достъп за всички продукти от най-слабо развитите страни в рамките на инициативата „Всичко освен оръжие“. Финансираните от ЕС научни изследвания, например чрез Партньорството за клинични изпитвания между европейските и развиващите се страни, също допринесоха за постигането на ЦХР.

Въпреки това продължават да са налице предизвикателства, свързани с постигането на ЦХР, като изостават най-вече страните на юг от пустинята Сахара. 1,3 милиарда души по света продължават да живеят в крайна бедност поради ниски доходи. Повече от 850 милиона души нямат достатъчно храна. Около 61 милиона деца все още не посещават училище. Жените продължават да бъдат дискриминирани и има сериозни рискове за тяхното здравео, особено за здравето на майките и сексуалното и репродуктивно здравео и съответните права. Една трета от всички жени стават жертва на насилие през живота си и това възпрепятства усилията за постигане на ЦХР. Около 2,5 милиарда души нямат достъп до подходящи санитарни съоръжения, а 780 милиона души все още нямат достъп до чиста и безопасна питейна вода. Седем милиона души — носители на ХИВ/СПИН, все още нямат достъп до лечение. Светът продължава да бъде далеч от постигането на целта за пълна и продуктивна трудова заетост и достойни условия на труд за всички. Едва 20 % от световното население има достъп до адекватна социална закрила. Неустойчивото използване и управление на ограничените ресурси на планетата излагат на риск живота и благосъстоянието на бъдещите поколения.

Освен това успехът е неравномерно разпределен не само между отделните държави — липсата на напредък в постигането на ЦХР в държавите, в които има нестабилност и конфликти, е поразителна, но и *в границите на* отделни държави, включително в тези, които вече разполагат със средствата да осигурят по-добър живот и бъдеще за своето население.

И все пак, от цялостната картина се вижда, че премахването, а не само намаляването, на бедността в рамките на едно поколение е напълно достижима цел, особено с оглед на технологичния и икономическия напредък, постигнат от много държави с бързо развиващи се икономики и развиващи се държави от определянето на ЦХР досега.

3.2. Основни резултати и ангажменти от конференцията Рио+20

На конференцията Рио+ 20 беше потвърдено общото глобално виждане за осигуряването на бъдеще на планетата и на сегашните и бъдещите поколения, което да е икономически, социално и екологично устойчиво, и беше подчертано, че все още предстои да бъдат преодолены много предизвикателства. В контекста на устойчивото развитие и изкореняването на бедността зелената икономика бе призната за важен начин за постигането на тези цели. Освен това на конференцията бе поставено началото на разработването на общовалидни цели за устойчиво развитие и бе постигнато съгласие за действия, насочени към такова развитие. Чрез действията ще се способства за разработването на целите за устойчиво развитие, а в по-дългосрочен план ще се допринесе за осъществяването им. На конференцията Рио+20 беше постигнато и съгласие за реформирането на институционалната рамка за устойчиво развитие, за

създаването на структура, която да осъществи последващите действия след конференцията, и за продължаването на работата по начините за изпълнение на целите. Понастоящем е важно ЕС да изпълни своевременно поетите в Рио ангажменти, да участва активно в тези процеси и да предприеме необходимите действия както в своите рамки, така и в международен план.

3.3. Изпълнение: действия на равнище ЕС и на международно равнище

ЕС ще продължи да преследва целта за устойчиво развитие, включително като изпълни ангажиментите от Рио+20 посредством редица всеобхватни политики, и по-специално посредством всеобхватната си стратегия за интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж „Европа 2020“. Това обхваща *inter alia* ефективността на ресурсите, нисковъглеродната икономика, научните изследвания и иновациите, трудовата заетост, социалното приобщаване и политиката за младежта. Изпълнението и редовният преглед на стратегията „Европа 2020“, която се основава на интегративния подход, въведен със Стратегията на ЕС за устойчиво развитие, следва да допринесат за по-голяма съгласуваност, системно включване и интегриране на трите измерения на устойчивото развитие в политиките на ЕС като цяло. Целите за устойчиво развитие ще бъдат изпълнени чрез редица основни политики, които са в процес на изготвяне, сред които реформата на общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството, предстоящата Седма програма за действие за околната среда, инициативата „Съюз за иновации“, програмата „Хоризонт 2020“ и Пакетът за социални инвестиции.

ЕС неизменно е осигурявал сътрудничеството за развитие, за да допринесе за пълното осъществяване на ЦХР. Чрез външната си дейност и особено чрез изпълнението на Програмата за промяна ЕС ще продължи да улеснява напредъка към постигането на ЦХР и устойчивото развитие в развиващите се държави, като се наблегне специално на най-слабо развитите страни и на тези, които са в най-голяма нужда. В същото време е необходимо да се предприемат редица действия с цел да се допринесе за изпълнението на ангажиментите от конференцията Рио+20.

Основните текущи дейности на ЕС за изпълнение на заключенията от конференцията Рио+20 са посочени в приложение I.

3.4. Институционална рамка за устойчиво развитие и способности за прилагане

Конференцията Рио+20 постави началото на процес на укрепване на институционалната рамка за устойчиво развитие, включващ и по-голяма роля на Общото събрание и Икономическия и социален съвет на ООН. Сред важните решения беше да се създаде Политически форум на високо равнище за устойчивото развитие, който да замени Комисията на ООН за устойчиво развитие. Политическият форум на високо равнище ще следи и ще прави прегледи на напредъка в прилагането на заключенията от Рио+20 и също така е оправомощен да засили връзките между науката и политиката, което ще бъде от съществено значение за изпълнението на целите за устойчиво развитие. Той следва да бъде пряко свързан с Икономическия и социален съвет, който е в процес на реформиране, и редовно да работи на по-високо политическо равнище (с Общото събрание на ООН). Тези връзки дават възможност за по-голяма съгласуваност с текущия преглед на ЦХР и дискусиите по въпросите на развитието след 2015 г.

Друг важен резултат от конференцията Рио+20 беше решението за укрепване и актуализиране на Програмата на ООН за околната среда, и по-специално решението за универсално членство в управителния съвет на програмата. Това вече е потвърдено

чрез решението за нова институционална уредба за Програмата на ООН за околната среда, взето на неотдавнашното заседание на управителния ѝ съвет. Решението за създаване на Събрание на ООН за околната среда е важна крачка напред, която е в съответствие с амбицията на ЕС за превръщането на програмата в агенция на ООН в по-дългосрочен план. ЕС ще играе активна роля в прилагането на преработената институционална рамка. Осигуряването на подходящо участие на ЕС както в Политическия форум на високо равнище, така и в Програмата на ООН за околната среда ще бъде приоритет.

На конференцията Рио+20 беше решено също така да се насърчават чистите и екосъобразни технологии и да се създаде междуправителствен експертен комитет, който да изготви варианти на стратегия за финансиране на устойчивото развитие. Комитетът трябва да осигури последователност и координиране и да избегне дублирането на усилия, що се отнася до финансирането на развитието. ЕС ще участва в този процес в съответствие с цялостния подход по отношение на финансирането и другите способности, както е посочено по-долу.

3.5. Публично допитване

Комисията проведе редица публични допитвания и дебати, посветени на бъдещите перспективи по отношение на изкореняването на бедността и устойчивото развитие. Тези допитвания спомогнаха за очертаването на редица аспекти на предложенията, които се съдържат в настоящото съобщение. Приложение II съдържа преглед на допитванията. Комисията ще продължи да води активен диалог по всички тези въпроси с всички заинтересовани страни и гражданското общество.

4. ИНТЕГРИРАНЕ НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ИЗКОРЕНЯВАНЕТО НА БЕДНОСТТА ВЪВ ВСЕОБХВАТНА РАМКА ЗА ПЕРИОДА СЛЕД 2015 Г.

На международно равнище и в ООН голяма част от работата във връзка с изкореняването на бедността и устойчивото развитие се извършва по отделни направления в рамките на различни общности — едното направление се основава на Декларацията на хилядолетието, а другото — на поредицата срещи на върха на ООН по въпросите на устойчивото развитие. В действителност тези две направления винаги са имали общи елементи — например в рамките на ЦХР се разглеждат и свързани с околната среда въпроси посредством ЦХР7, а изкореняването на бедността винаги е било приоритетна цел на устойчивото развитие.

За ефективното преодоляване на предизвикателствата, свързани с изкореняването на бедността и устойчивото развитие, които се разглеждат като основно и взаимосвързано глобално предизвикателство, е необходимо преразглеждането на ЦХР и работата по изготвянето на целите за устойчиво развитие да бъдат обединени в една всеобхватна рамка с общи приоритетни предизвикателства и цели, така че до 2030 г. да се осигури достоен живот за всички и устойчиво бъдеще за света и след тази дата.

През есента на 2013 г. ООН ще организира специална проява, на която ще бъде направена равностойна оценка на положените усилия за постигане на ЦХР, ще бъдат обсъдени начини за ускоряване на напредъка преди 2015 г. и ще се обменят идеи за евентуални действия след 2015 г., определена за постигането на ЦХР. През септември 2013 г. ще се състои първото заседание на Политическия форум на високо равнище, създаден на конференцията Рио+20 през юни 2012 г., на което ще бъдат разгледани евентуалните действия във връзка с поетите на конференцията през юни 2012 г. ангажменти. Освен това ще бъде необходимо да се отбележи напредък в рамките на Отворената работна

група по определените в Рио цели на устойчивото развитие. Всички тези дейности ще предоставят контекста за постигането на споразумение за всеобхватна рамка за периода след 2015 г.

За да развие допълнително концепциите за целите, ЕС ще поддържа открития си диалог с всички участници в процеса. Това ще спомогне за активния принос на ЕС в работата на Отворената група по целите за устойчиво развитие, която ще представи на Общото събрание на ООН препоръки за действия.

В този раздел се описват опитът от прегледа на ЦХР и работата по изготвянето на целите за устойчиво развитие, както и приоритетните елементи от тези две дейности. След това накратко се обяснява как тези елементи могат да бъдат съчетани на практика в рамките на съответните процеси в ООН. Въз основа на това в последния раздел са представени някои от основните принципи на една всеобхватна рамка.

4.1. Приоритетни елементи на всеобхватната рамка

Основавайки се на опита от ЦХР и на работата по въпросите на устойчивото развитие вследствие на конференцията Рио+20 и отчитайки настоящите тенденции, ЕС смята, че могат да бъдат набелязани редица предизвикателства за всеобхватната рамка за периода след 2015 г.

Налице е съществена връзка между устойчивостта на околната среда в световен мащаб и изкореняването на бедността. Не е възможно да се изкорени бедността и да се осигури достоен живот за всички, без едновременно с това да бъде разгледан въпросът за устойчивостта на околната среда в световен мащаб. Обратното също е невъзможно. Изменението на климата, природните бедствия, загубата на биологично разнообразие и влошаването на състоянието на океаните, източниците на прясна вода, земята и почвите имат особено неблагоприятно отражение върху най-бедните групи от световното население. За да могат да се предприемат действия по тези въпроси, всеобхватната рамка трябва да бъде движеща сила за установяването на добро управление, прозрачност и социално сближаване и за даването на повече права и възможности на жените във всички държави и в международен план, като всичко това е от съществено значение за устойчивото развитие и изкореняването на бедността.

Както бе договорено в заключителния документ от конференцията Рио+20, целите за устойчиво развитие следва да бъдат приложими за всички държави, като същевременно се отчитат разликите в ситуацията, възможностите и нивото на развитие във всяка държава и се зачитат националните политики и приоритети. Целите трябва да съдържат трите измерения на устойчивото развитие, да бъдат насочени към действия и да бъдат кратки, лесни за обясняване и ограничени на брой. В предложенията на ЕС, направени преди Рио+20, бе посочено, че акцентът при целите за устойчиво развитие трябва да бъде поставен и върху ресурси като енергията, водата, продоволствената сигурност, океаните, устойчивото потребление и производство, социалното приобщаване и достойните условия на труд, които са обществени блага и основи на живота. Едновременно с това тези цели трябва да бъдат съгласувани с действащите международни споразумения, в които се поставят цели във връзка с изменението на климата и биологичното разнообразие и минимални равнища за социална закрила.

Целите за устойчиво развитие трябва да са свързани с трите всеобхватни цели в тази сфера, а именно изкореняването на бедността, промяната на неустойчивите модели на потребление и производство и опазване и управление на природните ресурси, служещи за основа на икономическото и социалното развитие.

Необходимо е целите за периода след 2015 г. да бъдат съобразени с бъдещето и да бъдат насочени към установяване на факторите за постигане на устойчиво бъдеще: 2050 г. трябва да залегне като обща целева година, но хоризонтът за изпълнението на целите следва да бъде 2030 г.

Като се има предвид, че общите цели на рамката следва да бъдат изкореняването на бедността и устойчивото развитие, в приоритетните предизвикателства трябва да залегнат и двата въпроса въз основа на гореизложеното. В този ред на мисли рамката може да бъде изградена около няколко основни елемента: осигуряване на минимален жизнен стандарт, насърчаване на стимули за приобщаващ и устойчив растеж и осигуряване на устойчиво управление на природните ресурси, като същевременно се насърчават равенството, принципът на равнопоставеност и справедливостта; установяване на мир и сигурност. Освен това, преодоляването на предизвикателството във връзка с наличните ресурси на планетата ще изисква предприемането на комплексни действия, които ще окажат влияние върху всички тези елементи, и ще трябва да бъде взето под внимание при някои от тях. То ще изисква обаче и действия, насочени конкретно към него. Следователно това предизвикателство може да се разглежда като допълнителен междусекторен елемент на интегрираната всеобхватна рамка за периода след 2015 г.

4.1.1. Минимален жизнен стандарт

ЦХР осигуряват рамка за човешкото развитие, като определят цели като минимален доход, премахване на глада, пълна и продуктивна трудова заетост и достойни условия на труд за всички, достъп до начално образование, първично здравеопазване, достъп до вода и канализация, всяка една от които формират основата за един достоен живот.

Необходимо е да довършим започнатото чрез настоящите ЦХР, да запълним пропуските и да се поучим от опита. Необходимо е например да разгледаме по-широкообхватни въпроси от сферата на образованието и здравеопазването и да включим социалната закрила. Чрез представянето на сумарни средни стойности не стана ясно, че съществуват национални неравенства, дължащи се на крайна бедност, географско разположение или маргинализация. Трябва да преминем от чисто количествени цели към цели, обвързани с качеството, например в областта на образованието и здравеопазването. Най-късно до 2030 г. трябва да се установи минимален праг, под който да не пада нито един мъж, жена или дете : стандарти, за чието осигуряване всеки гражданин следва да бъде в състояние да търси отговорност от управлението на своята държава. Трябва да се стремим да предоставяме на хората възможности сами да излязат от бедността. Целите за насърчаване на действия за въвеждането на основни стандарти в образованието, изхранването и осигуряването на чиста вода и въздух ще помогнат за премахването на глада и подобряването на продоволствената сигурност, здравето и увеличаването на благоденствието. Целите следва да бъдат използвани също така като стимули за действия, целящи осигуряването на продуктивна трудова заетост и достойни условия на труд за всички, включително за младите хора, жените и хората с увреждания, в зависимост от нивото на развитие на съответната страна. За разлика от съществуващите ЦХР те следва да се прилагат към всички държави, а не да бъдат само глобална цел без конкретни отговорности за отделните държави. Всяка държава носи отговорност за осъществяването на напредък по изпълнението на международно договорените цели.

4.1.2. Стимули за приобщаващ и устойчив растеж

Проведеното от Комисията публично допитване и опитът на държавите, които са успели да се измъкнат от бедността, показват изключителната роля на основните

стимули за постигането на приобщаващ и устойчив растеж, по-специално за осигуряването на основни услуги за човешкото развитие и създаването на растеж и достойни работни места. Всички страни трябва да се стремят към извършването на структурни промени на всеки етап от развитието си, които ще дадат възможност за установяването на отворени към пазара икономики, насърчаващи устойчивия и приобщаващ растеж, подобряващи производствения капацитет, стимулиращи развитието на частния сектор, инвестициите, създаването на благосъстояние и прехода към приобщаваща зелена икономика и осигуряващи разпределение на ползите измежду възможно най-голяма част от населението. Целите ще спомогнат за появата на възможности за по-приобщаващ и устойчив растеж с помощта на показатели, които не се ограничават с БВП. Много държави ще могат да използват тези цели, за да се съсредоточат върху социалното приобщаване, да изградят по-устойчиво селско стопанство, рибарство и аквакултури, да осигурят по-добро изхранване, да се справят с недостига на вода и да предотвратят изхвърлянето на храна. Други ще установят производство с по-ефективно използване на ресурсите, като използват по-малко вода и намалят и рециклират отпадъците. В контекста на целта за преход към устойчиви градове ще бъдат подобрени качеството на въздуха, водата, енергията, достъпната инфраструктура, жилищното настаняване и транспортът, което ще доведе до решения, обвързани с трудовата заетост, здравето, икономическото развитие и засягащи също така адаптирането към изменението на климата и предотвратяването и подготвеността при бедствия. Други важни стимули са устойчивата енергетика, науката и технологиите, телекомуникационните услуги, финансовите услуги и инфраструктурата, например улесняването на достъпа до пазари, както и миграцията и мобилността. За всички тези аспекти е необходима благоприятна и стабилна среда за развитието на предприятията, предприемачеството, иновациите и продуктивната трудова заетост.

Извършването на икономически промени е необходимост, но и огромно предизвикателство: ще са нужни нови инвестиции за милиарди⁴. Въпреки това опитът в страните, които отбелязаха огромен напредък в предоставянето на такива услуги на гражданите си, и неотдашните инициативи от световен мащаб, като „Устойчива енергия за всички“ и „Подобряване на изхранването“, показва, че подобен подход може да даде обещаващи резултати, като стимулира бързия растеж и инвестициите.

4.1.3. Устойчиво управление на природните ресурси

Устойчивото управление и използване на природните ресурси са от основно значение за подпомагането на икономическия растеж и трудовата заетост, особено в първичните производствени сектори като селското стопанство, рибарството и горското стопанство или секторите за услуги като туризма. 70 % от бедните в света живеят в селски райони и оцеляването и благоденствието им зависят пряко от биологичното разнообразие и екосистемите, което ги прави по-уязвими към недостига на ресурси и свързаните с климата рискове. Доброто използване на природните ресурси, основащо се на прозрачност, отчетност и добро управление, е от основно значение за изкореняването на бедността и за постигането на устойчиво развитие, насочено към изграждането на приобщаваща зелена икономика. Необходимо е да се предприемат действия за стимулиране на корпоративната отчетност във връзка с устойчивостта, което ще

⁴

Например според изчисления на Международната агенция по енергетика за осигуряването на устойчиви енергийни услуги за всички до 2030 г. ще е необходимо да се инвестират още около 30 милиарда EUR годишно в допълнение към обичайните инвестиции. ФАО е на мнение, че за премахването на глада по целия свят до 2025 г. ще са нужни над 50 милиарда USD годишно под формата на допълнителни публични разходи за селското стопанство и защитни механизми.

насърчи редица предприятия да прилагат отговорни практики. Целта за изграждането на свят, в който стопанските дейности не унищожават почвите, ще допринесе за икономическия растеж, опазването на биологичното разнообразие, устойчивото управление на горите, ограничаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към тези последици и продоволствената сигурност, като едновременно с това ще се подобри качеството на почвата, ще се намали ерозията, ще се изгради устойчивост на природни бедствия и ще се спре усвояването на земя. Предвид световното значение на океаните, опазването и доброто екологично състояние на океаните и морските екосистеми с оглед на целите за устойчив поминък следва да се прилагат спрямо всички, като по този начин ще има устойчивост на рибните запаси, което е важно и за продоволствената сигурност, и ще се намалят сериозните опасности, като например отпадъците в морето. За да работи за преодоляването на тези предизвикателства, всяка страна трябва да изготви насоки за устойчивото управление на природните си ресурси и да изгради открити и прозрачни управленски структури, за да се гарантира, че ресурсите се използват така, че да носят полза за нейните граждани по справедлив и устойчив начин.

За това е необходимо всяка страна да гарантира, че ресурсите ѝ се използват по отговорен спрямо околната среда начин, като се опазват земята, горите, реките и океаните, така че от тях да могат да се възползват и бъдещите поколения. Също така изчерпаемите ресурси като минералите и подземните води трябва да се използват по приобщаващ и отговорен начин, който гарантира максимални ползи за обществото по отношение на начина, по който те се пускат на пазара, темпото на изчерпването им и използването на приходите от тях. Постепенното премахване на субсидиите за използването на изчерпаеми ресурси, като изкопаемите горива, е икономически ефективен принос от основно значение, с който се насърчава ефективното използване на ресурсите. Държавите следва също така да засилят сътрудничеството си в управлението на общите ресурси, като рибните запаси и морското биологично разнообразие, в районите извън национална юрисдикция.

Освен това ще бъде необходимо да се възприеме интегриран подход, така че решенията във връзка с ограничените ресурси в една област да не създават допълнителни ограничения в друга област. В контекста на бъдещата програма всички държави трябва да поемат ангажимента за устойчиво управление и използване на природните си ресурси през следващите десетилетия, като това засяга въпроси като прозрачността, постигането на максимални приходи, защитата на собствеността, устойчивостта⁵, включително на природни бедствия, и опазването на околната среда. Нужно е световната общност да бъде единна в тези усилия. По-конкретно, частните и публичните дружества трябва да носят отговорност и да спазват високи стандарти на прозрачност и добро управление. За установяването на нисковъглеродна икономика, при която ресурсите се използват ефективно, е необходимо също така да се предприемат действия и да се проведат обучения за нужния специфичен набор от умения.

4.1.4. Равенство, равнопоставеност и справедливост

Целите за човешко благоденствие и достойнство за всички са залегнали във Всеобщата декларация за правата на човека и Декларацията на хилядолетието, в които също така изрично се признават връзките между правата на човека, доброто управление и

⁵ COM(2012)586: Подходът на ЕС към устойчивостта към кризи: уроците от продоволствените кризи.

устойчивото развитие. Това, както и ангажиментът за общи основни ценности, бяха препотвърдени на срещата на върха за ЦХР през 2010 г. и на конференцията Рио+20 през 2012 г.

Значението на справедливостта и равнопоставеността, правата на човека, демокрацията и другите аспекти на добро управление далеч не се ограничава с отражението, което те имат върху напредъка за постигането на целите за развитие, свързани с доходите, образованието, здравеопазването и други основни потребности. Те са важни и сами по себе си във всички държави. Вследствие на неотдавнашните събития в Северна Африка и Близкия изток стана ясно колко е важно да има приобщаващи политически системи, справедливост и работни места, особено за младите хора, както и че напредъкът по ЦХР е от съществено значение, но не е достатъчен сам по себе си. Управлението ще продължи да бъде глобално предизвикателство през следващите години.

Важно е тези въпроси да бъдат засегнати в новата всеобхватна рамка за периода след 2015 г. Ролята на жените е особено важна за отключването на стимулите за устойчиво развитие и всички видове пречки пред равното участие трябва да бъдат отстранени. Специален акцент в рамката следва да се постави върху преминаването към основаващ се на правата подход към развитието, върху намаляването на неравенствата и върху утвърждаването и защитата на правата на жените и момичетата и равенството между половете, прозрачността и борбата с корупцията. В нея следва да залегнат също така основните въпроси, свързани с равнопоставеността. За преодоляването на това предизвикателство следва да се определят цели и задачи, които да бъдат стимул за предприемането на действия, чрез които да се осигури все по-активното прилагане на основен набор от социални гаранции и това прилагане да се подобри.

4.1.5. Мир и сигурност

Когато хората се чувстват несигурни за оцеляването си и се наблюдават силно изразено неравенство, предизвикателства пред управлението и слаб или липсващ институционален капацитет, е изключително трудно да се постигне устойчив напредък по основните за ЦХР показатели, като бедността, здравеопазването, образованието и санитарните съоръжения. Затова е от основно значение да се обърне внимание на първопричините за тези обстоятелства и да се предприемат действия за предотвратяване на появата им.

Тази програма не засяга единствено нестабилните държави — има много други държави, които също се борят с проблеми, свързани с несигурността и насилието. Трафикът, международният тероризъм, престъпните мрежи и насилието между престъпни групи подкопават сигурността и намаляват перспективите за достоен живот, като особено засегнати са жените и децата.

При разглеждането на въпросите за мира и сигурността в контекста на всеобхватната рамка за периода след 2015 г. следва като отправна точка да се използва вече постигнатото между някои нестабилни държави и държавите от ОИСР, ЕС, ООН и банките за развитие на срещата в Пусан през ноември 2011 г. Необходимо е да се следва и надгражда върху „Новия път за поемане на ангажменти в нестабилни държави“, в който бе установен набор от цели за установяването на мир и изграждането на държавност.

5. КЪМ ИЗГРАЖДАНЕТО НА ВСЕОБХВАТНА РАМКА ЗА ПЕРИОДА СЛЕД 2015 Г.

5.1. Обединяване на направленията в отговор на бъдещите предизвикателства

Изкореняването на бедността и осигуряването на устойчиво благополучие и благоденствие са най-неотложните предизвикателства за бъдещето. За успешното им преодоляване е необходимо те да бъдат разглеждани заедно в контекста на една нова всеобхватна рамка, която има универсален характер и е от пряко значение за всички държави, като същевременно се отчита, че различните държави са засегнати в различна степен и че ответните им действия и принос към глобалните цели ще бъдат различни. Въпреки че много хора ще продължат да се измъкват от крайната бедност, необходимо е този процес да бъде в центъра на усилията, за да бъде необратим. Сегашните неустойчиви модели на икономическо развитие, които се отразяват на околната среда и природните ресурси, все още се определят до голяма степен от развитите страни и все повече от бързо развиващите се икономики, но най-слабо развитите страни също усещат ефекта от тях. Социалното изключване и неравенството, безработицата, несигурната заетост и липсата на социална закрила също влияят пряко на бедността и устойчивото развитие.

Декларацията на хилядолетието, която продължава да бъде приложима, следва да направлява работата по разработването на бъдещата рамка. Като се изхожда от действията след конференцията Рио+20, прегледа на ЦХР и други международни процеси в тази област, в бъдещата всеобхватна рамка трябва да се определи пътят за изкореняването на бедността и постигането на благополучие и благоденствие за всички, като акцентът се постави върху основните стимули за постигането на приобщаващ и устойчив растеж при отчитане на наличните ресурси на планетата. Следователно в рамката трябва да бъдат включени трите измерения на устойчивото развитие— икономическото измерение, социалното измерение и измерението, свързано с околната среда, както и отговорности за всички държави.

Основният стремеж на новата всеобхватна рамка следва да бъде осигуряването до 2030 г. на достоен живот за всеки човек. В нея едновременно следва да се разглеждат необходимостта от изкореняването на бедността и универсалното виждане за устойчиво развитие, което трябва да се постигне, за да се осигури просперитет на настоящите и бъдещите поколения.

В разделите по-горе бе обяснено как взаимосвързаните действия на равнище ООН следва да предоставят основните елементи за изготвянето на обща всеобхватна рамка, за да се постигне целта за достоен живот за всички. Окончателният резултат трябва да бъде постигнат въз основа на резултатите от конструктивните дискусии с всички заинтересовани страни и между международните партньори. Независимо от това ЕС счита, че вече могат да бъдат открити някои общи принципи, които следва да бъдат приемливи за всички.

5.2. Принципи за всеобхватна рамка за периода след 2015 г.

Комисията предлага ЕС да се придържа към следните принципи в дискусиите за рамката за периода след 2015 г.:

5.2.1. Обхват

Рамката следва да бъде универсална по отношение на целите и обхвата, да съдържа цели за всички държави, да бъде приложима за цялото човечество, да се съсредоточава върху изкореняването на бедността във всичките ѝ измерения, където и да бъде

открита, и да насърчава просперитета и благоденствието за всички, като се вземат предвид наличните ресурси на планетата.

- Рамката трябва да съдържа трите измерения на устойчивото развитие — икономическо, социално и свързано с околната среда — като се вземат предвид опитът от прегледа на ЦХР и резултатите от работата по изготвянето на целите за устойчиво развитие, насочени към изкореняване на бедността и устойчиво развитие. Необходимо е да бъдат набелязани цели за минимален праг на жизнения стандарт, под който не трябва да пада нито един човек, като тези цели трябва да бъдат изпълнени най-късно до 2030 г. и да насочват напредъка към постигането на просперитет и благоденствие, като се отчитат наличните ресурси на планетата.
- В нея трябва да се признае, че бедността, просперитетът и благоденствието не могат да бъдат разглеждани просто от финансова гледна точка, а имат множество измерения и отразяват способността на хората за растеж и развитие.
- Рамката следва да обхваща по интегриран начин:
 - основното човешко развитие (въз основа на актуализираните настоящи ЦХР и при отчитане също така на въпроси като социалната закрила),
 - стимули за устойчив и приобщаващ растеж и развитие, чрез които да се извършат структурни промени в икономиката, необходими за създаването на производствен капацитет и работни места и за преминаването към приобщаваща зелена икономика, която е в състояние да се справи с предизвикателствата, свързани с климата, и
 - устойчиво управление на природните ресурси.
- В рамката следва да залегнат и теми като справедливостта, равенството и равнопоставеността и да се обхванат въпроси, свързани с правата на човека, демокрацията и върховенството на закона, както и предоставянето на повече възможности и по-големи права на жените и равенството между половете, които са от жизненоважно значение за приобщаващото и устойчиво развитие и са значими ценности сами по себе си. Следва също така да бъдат разгледани въпроси като мира и сигурността, като се използва текущата работа по целите за установяване на мир и изграждане на държавност.

5.2.2. Естество и брой на целите

- Целите трябва да бъдат с ограничен брой и да се прилагат универсално за всички държави, но и да отчитат различните обстоятелства. За да се осигури ангажираност по отношение на целите и целите да бъдат уместни, те трябва да бъдат адаптирани към националния контекст и да бъдат осъществени на национално равнище. Необходимо е да се обърне специално внимание на потребностите на нестабилните държави.
- Целите следва да бъдат изготвени по начин, при който се отчитат научните и изследователските факти, а свързаните целеви стойности и показатели следва да бъдат измерими.

5.2.3. Прозрачност, изпълнение и отчетност

- Отговорността за постигането на желаните резултати е преди всичко на самите държави. Необходимо е да се мобилизират всички ресурси — вътрешни и международни, частни и публични. Финансирането и другите способности за осъществяване следва да бъдат разглеждани по всеобхватен и интегриран начин с оглед на това, че потенциалните източници за осъществяването на различните глобални цели са едни и същи.

- Рамката следва да бъде разработена и да се прилага в тясно партньорство със заинтересовани страни от гражданското общество, включително с частния сектор.
- Необходимо е да се определи времева рамка за предприемането на действия на всички равнища за постигане на целите. Тя може да съдържа визия за 2050 г., а за срок за изпълнението на целите може да бъде определена 2030 г.
- Рамката следва да се основава на индивидуалната отговорност на държавите да предприемат действия, съчетана с партньорство между всички държави и заинтересовани участници. Целите следва да осигуряват стимули за сътрудничество и партньорство между правителствата, гражданското общество, включително частния сектор, и световната общност като цяло. Всички държави следва да дадат своя справедлив принос за постигането на целите. Освен това целите трябва да пораждат по-голяма отчетност.
- Едновременно с разработването на рамката следва да се положат усилия за по-голяма последователност на институционално равнище.
- За осъществяването на добър мониторинг на напредъка е необходимо статистическите данни да бъдат подобрени.

5.2.4. Съгласуваност

- Рамката следва да бъде съгласувана със съществуващите цели и задачи, договорени на международно равнище, например във връзка с изменението на климата, биологичното разнообразие, намаляването на риска от бедствия и минималните равнища на социална закрила.

5.3. Прилагане на рамката: ангажираност и отчетност от страна на държавите

Отговорността за прилагането на бъдещата рамка е на всяка държава и на всички заинтересовани участници, включително на социалните партньори. Основните стимули за развитието са на първо място вътрешни, и по-конкретно демократичното управление, върховенството на закона, стабилните политически институции, добрите политики, прозрачността на публичните финанси и борбата с измамите и корупцията. Мобилизирането на националните ресурси, правните и фискалните разпоредби и институциите, подкрепящи развитието на частния сектор, инвестициите, създаването на достойни работни места и конкурентоспособността на износа са от съществено значение, за да може тази амбиция да бъде постижима за всички държави. В този контекст националните реформи са изключително важни за постигането на устойчив икономически растеж, който да допринесе по ефективен начин за изкореняването на бедността, намаляването на неравенствата и повишаването на благоденствието за всички. Това важи за всички държави, независимо от нивото им на развитие.

Въпреки това ЕС признава, че някои страни ще продължат да се нуждаят от подкрепа, включително от помощ за развитие. В този контекст се разработват по-ефикасни и по-ефективни методи за инвестиране на помощта за развитие, като се прави така, че тази помощ да служи за катализатор на развитието, стимулирайки инвестициите, включително чрез новаторски финансови източници, инструменти и механизми, като например метода на комбиниране. Този актуализиран подход бе възприет в Програмата на ЕС за промяна. Сътрудничеството Юг-Юг може да има значителен принос за постигането на резултати в сферата на развитието в световен план. Принципите на Глобалното партньорство за ефективно сътрудничество за развитие, договорени на Форума на високо равнище за ефективността на помощите в Пусан през 2011 г., следва да се прилагат по отношение на всички.

Освен помощта, от голямо значение за изкореняването на бедността и постигането на устойчиво развитие е последователността на политиката за развитие. Поради тази

причина в бъдещата рамка следва да се отдели специално внимание на ролята на тези политики. Например в много развиващи се страни приходите от търговия нараснаха значително и могат да се използват в борбата с бедността. Очаква се тази тенденция да се запази в много развиващи се страни, като е особено важна за държавите на юг от пустинята Сахара.

За да може да бъде успешно приложена, всеобхватната рамка трябва да бъде съпътствана от усилия да се гарантира, че *всички* ресурси се мобилизират и използват ефективно, и да бъде поет ангажимент всички държави да приложат всеобхватен подход към тези ресурси и последователни и целесъобразни политики. Целите ще допринесат за стимулирането на инвестициите в частния сектор. Всички държави следва да докладват за напредъка в постигането на бъдещите цели по открит и прозрачен начин.

ЕС следва да насърчава всеобхватен и интегриран подход по отношение на начините за изпълнение, включително относно финансирането на световно равнище. Понастоящем дискусии за финансиране, свързани с климата, биологичното разнообразие, развитието и устойчивото развитие, се провеждат в различни форуми, въпреки че потенциалните източници на финансирането са едни и същи. Налице е голяма необходимост да се осигурят последователност и координиране и да се избегне дублирането на усилия по отношение на финансирането на развитието. В средата на 2013 г. Комисията възнамерява да представи съобщение, в което да предложи интегриран подход на ЕС по отношение на финансирането и другите способности за изпълнение, свързани с различните международни процеси.

6. СЛЕДВАЩИ СЪПЪПКИ

Необходимо е ЕС да участва пълноценно в предстоящите международни процеси, като дава последователен и координиран принос на равнище ООН и в другите форуми, на които се обсъждат тези въпроси.

В тази връзка, след приемането на това съобщение трябва да се проведе дебат със Съвета и Парламента през пролетта на 2013 г. за разработването на общ подход на ЕС за следващите етапи от текущите процеси, чиито цели следва да бъдат:

- осигуряване на всеобхватни последващи действия след конференцията Рио+20 и определяне на позицията на ЕС в Отворената работна група на ООН за целите за устойчивото развитие, която ще докладва редовно на Общото събрание на ООН; и
- принос за подготовката на специалното мероприятие на Общото събрание на ООН, посветено на ЦХР, през есента на 2013 г., включително доклада на генералния секретар и Групата на високо равнище на ООН за периода след 2015 г., както и за първото заседание на Политическия форум на високо равнище.

ЕС следва да подкрепи преминаването към всеобхватна рамка за периода след 2015 г. Провеждането на обсъждания въз основа на дадените по-горе насоки следва да позволят на ЕС да излезе с обща позиция за това как определянето на целите за устойчиво развитие и преразглеждането на ЦХР могат да бъдат най-добре съчетани и внедрени в един-единствен процес за по-доброто изготвяне на подобна всеобхватна рамка. В това отношение ЕС следва също така да се стреми активно към конструктивен диалог с всички партньори и заинтересовани страни, за да се изгради обща основа, включително чрез политически диалог с трети държави.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Основни текущи и предстоящи дейности в ЕС и на международно равнище, които допринасят за изпълнението на препоръките от конференцията Рио+20

Област	ЕС	Международно равнище
Водоснабдяване и санитарни съоръжения	Подобряване на ефективността и качеството на водните ресурси посредством Плана на ЕС за водните ресурси	В съответствие с Програмата за промяна и международните ангажименти — насърчаване на по-голям достъп до питейна вода и санитарни съоръжения, подобряване на качеството на водата и намаляване на замърсяването; улесняване на политическия диалог във връзка с общите водни ресурси и осъществяване на дейности, свързани с водата, с оглед на икономическия и устойчивия растеж.
Енергетика, климат	Повишаване на ефективността и на дела на енергията от възобновяеми източници и намаляване на емисиите на парникови газове чрез: - пакет за климата и енергетиката и пътна карта за икономика с ниска въглеродна интензивност до 2050 г. - политика в сферата на климата и енергетиката до 2030 г. - Директива за енергийната ефективност - текущи законодателни предложения относно емисиите от автомобили и микробуси и намаляване на флуорираните парникови газове	Насърчаване на международни действия в областта на климата чрез Платформата от Дърбан и Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) Международно партньорство за ограничаване на последиците от изменението на климата и международни инициативи за сътрудничество Международна агенция за възобновяема енергия (IRENA): използване на възобновяемата енергия в световен мащаб GEEREF: Световен фонд за енергийна ефективност и възобновяема енергия Световен алианс за борба с изменението на климата (GCCA) Инициатива „Устойчива енергия за всички“ (SE4ALL) Съвместен фонд за енергетиката АКТЬ—ЕС и Програма за сътрудничество Африка—ЕС в областта на възобновяемите енергийни източници (RECP)
Биологично разнообразие, гори, земя	Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., дейности за оценяване на биологичното разнообразие и услуги, свързани с екосистемите План за действие за горите; преразглеждане на Стратегията за горското стопанство	Стратегически план към Конвенцията за биологичното разнообразие и 20-те цели от Аичи Оказване на подкрепа за „Икономиката на екосистемите и биологичното разнообразие“ (ТЕЕВ) и за „Осчетоводяване и оценяване на услугите, свързани с екосистемите“

	Подготвяне на съобщението „Земята като ресурс“ Цифрова обсерватория за защитените зони като елемент от Глобалната мрежа от системи за наблюдение на земята (GEOSS)	(WAVES); Изпълнение на Тематичната програма за околна среда и природни ресурси (ENRTP) Разширяване и осъществяване на инициативата за прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията с изделия от дървен материал (FLEGT) и принос за Съвместната програма на ООН за намаляване на емисиите от обезлесяване и деградация на горите в развиващите се страни (REDD+) Възможност за включване на протокол към Конвенцията на ООН за борба с опустиняването, чрез който ЕС да бъде обявен за засегната страна Световно партньорство в областта на почвите (с ФАО) Съставяне на нов световен атлас на опустиняването с Програмата на ООН за околната среда (UNEP)
Океани	Стратегическа рамка за морската среда; интегрирана морска политика, морски отпадъци и пластмасови отпадъци Общата политика в областта на рибарството: максимален устойчив улов, научно обосновани планове за управление, изхвърляне на улов. Наблюдение и моделиране на морските и крайбрежните екосистеми	Регионалните морски конвенции Споразумение за изпълнение на Конвенцията на ООН по морско право (UNCLOS) за опазването и устойчивото използване на морското биологично разнообразие в районите извън националната юрисдикция Незаконен, недеklarиран и нерегулиран риболов Действия във връзка с поетия в Хонолулу ангажимент относно морските отпадъци
Отпадъци, химикали	Пътна карта за ефективно използване на ресурсите и законодателство на ЕС относно отпадъците, прилагане на REACH	Популяризиране на международните политики в сферата на отпадъците (отпадъци от електрическо и електронно оборудване — ОЕЕО, и ограничение за употребата на определени опасни вещества в електрическото и електронното оборудване) Прилагане на конвенциите от Базел, Стокхолм и Ротердам и на Стратегическия подход за международно управление на химикали (SAICM)

Храни, изхранване, селско стопанство	Подготвяне на съобщение относно устойчивите храни Прилагане на Директивата за пазарите на финансови инструменти и на Директивата относно пазарната злоупотреба Предложения за реформа на Общата селскостопанска политика, включително насърчаване на устойчивото селскостопанско производство и разглеждане на въпроса с производствения капацитет и изменението на климата. Европейско партньорство за иновации в сферата на продуктивността и устойчивостта на селското стопанство Етикетиране на биологичните храни	Принос за информационната система относно селскостопанските пазари (AMIS) Използване на системата за мониторинг на селскостопанските ресурси (MARS) и GEO-GLAM (наблюдение на земята) Изпълнение на доброволните насоки за отговорно управление на земята, рибарството и горите Тематична програма на ЕС за продоволствена сигурност (FSTP) Изпълнение на предстоящия план на ЕС за насърчаване на сигурността в областта на продоволствието и изхранването чрез действия на равнище ЕС: изпълнение на поетите от ЕС ангажименти Подготвяне на съобщение по въпросите на изхранването Подготвяне на план за действие във връзка с устойчивостта Инициатива „Подобряване на изхранването“ (SUN); Нов алианс за подобряване на продоволствената сигурност и изхранването Прилагане на Конвенцията за продоволственото подпомагане
Данъци, субсидии	Изпълнение на съответните действия от Пътната карта за ефективно използване на ресурсите	Предприемане на действия, свързани с реформата на субсидиите, посредством Г20
Чиста промишленост и проследяване на жизнения цикъл	Изпълнение на целите на промишлената политика от програмата на ЕС „Европа 2020“: чисти технологии, биоикономика Подготвяне на съобщение относно единния пазар на екологични продукти Европейска база данни за жизнения цикъл	Мрежа от международни бази данни за жизнения цикъл
Устойчиво потребление и производство и възлагане на екологосъобразни обществени поръчки	Преразгледана Директива за възлагане на обществени поръчки, включително екологосъобразни обществени поръчки (ЕОП) Приемане на Европейския акт за достъпност	Принос за инициативата за възлагане на устойчиви обществени поръчки в рамките на Програмата на ООН за околната среда Принос за изпълнението на Десетгодишната рамкова програма за устойчиво потребление и производство
Устойчивост		Прилагане на съобщението „Подходът на ЕС към устойчивостта

		към кризи: уроците от продоволствените кризи“ и на предстоящия план за действие. Изпълнение на инициативите SHARE и AGIR Популяризиране на темата за устойчивостта на международните форуми и в партньорствата с организации като ФАО, Международния фонд за развитие на селското стопанство, Световната продоволствена програма, Службата на ООН за намаляване на риска от бедствия (UNISDR), Световната банка и организации на гражданското общество
Управление на риска от бедствия	Прилагане на Рамката на ЕС за предотвратяването на бедствия Включване на управлението на риска от бедствия (предотвратяване, подготвеност, ответни действия) и на оценката на риска от бедствия в планирането на ЕС и държавите членки Европейска система за осведоменост във връзка с наводненията, Европейска наблюдателна станция за сушите Насърчаване на мерки за защита срещу бедствията в рамките на инструментите на ЕС за финансиране	Изпълнение на рамката за действие от Хиого и разработване на последваща рамка за намаляване на риска от бедствия за периода след 2015 г. Съсредоточаване върху основните приоритети, посочени в плана за изпълнение на ЕС за намаляване на риска от бедствия Оказване на подкрепа за международни инициативи като например управлението от Световната банка глобален инструмент за намаляване на риска от бедствия (GFDRR)
Градове, туризъм, транспорт	Засилване на устойчивостта на градовете в ЕС като част от Седмата програма за действие за околната среда Предприемане на действия за насърчаване на устойчивия и достъпния туризъм Безопасност по пътищата на ЕС, Директива за чисти горива, насърчаване на устойчивия транспорт на достъпна цена	Насърчаване на устойчиви и достъпни градове
Пълна и продуктивна трудова заетост и достойни условия на труд	Стратегия „Европа 2020“: Насоки за трудовата заетост, съвместни доклади относно трудовата заетост, национални програми за реформи, пакет от мерки относно младежката заетост, преглед на заетостта и	Популяризиране на международните трудови стандарти чрез международни организации (по-специално МОТ) в двустранните отношения на ЕС, както и

	социалното развитие в Европа	посредством политиката за развитие и търговската политика Предприемане на действия във връзка с резолюцията от Международната конференция по труда от 2012 г. и стратегията на Г20 за младежката заетост Изпълнение на тематичната програма „Инвестиране в хората“, полезни взаимодействия с други тематични програми на ЕС като „Недържавни участници в процеса на развитие“, „Миграция и убежище“ и „Демократизация и права на човека“
Социална закрила, социално приобщаване и изкореняване на бедността	Насърчаване на намаляването на бедността и социалното изключване и насърчаване на по-ефективни социални политики чрез стратегията „Европа 2020“ Подпомагане на държавите членки при извършването на структурни реформи посредством Пакета за социалните инвестиции Европейска платформа срещу бедността и социалното изключване: европейска рамка за социално и териториално сближаване Европейска стратегия за хората с увреждания за периода 2010—2020 г.	Насърчаване на социалната закрила, включително чрез минимални равнища на социална закрила, и изпълнение на приетите от МОТ препоръки в съответствие с плановете и политиките на партньорските държави; Продължаваща подкрепа за социалната закрила, включително минималните равнища на социална закрила, когато това е уместно, в двустранните отношения с партньорските държави, на международните форуми (МОТ, ОИСР, Г20 и ASEM) и в рамките на сътрудничеството за развитие. Осъществяване на действията от съобщението „Социалната закрила в политиката на Европейския съюз за сътрудничество за развитие“ Включване на правата на детето и правата на местните общности, социалното приобщаване и правата на хората с увреждания в политиките на ЕС за развитие Прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания
Корпоративна социална отговорност	Изпълнение на действия, свързани с корпоративната социална отговорност	Принос за изготвянето на международни документи с насоки относно корпоративната социална отговорност за бизнеса и МСП (вкл. МОТ, ОИСР), и за изготвянето на насоки на ООН
Здравеопазване	Стратегия на ЕС за здравеопазването Европейски показатели в сферата на здравеопазването Съобщение относно борбата с ХИВ/СПИН в Европейския съюз и	Осъществяване на действията от съобщението „Ролята на ЕС в световното здравеопазване“ Укрепване на здравните системи, подобряване на здравната сигурност и внасяне на по-голяма

	съседните държави	последователност в политиката на здравеопазване чрез географски инструменти и тематични програми, като целта е да се постигнат подобри резултати и да се намалят неравенствата в здравеопазването. Оказване на подкрепа за Глобалния фонд за борба със СПИН, туберкулоза и малария, Световния алианс за ваксини и имунизации и Световната програма за подобряване на сигурността на продуктите в областта на репродуктивното здраве Европейската обсерватория по въпросите на системите за здравеопазване Разработване на показатели за благоденствие като част от стратегията „Здраве 2020“
Образование	Стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението Образованието и обучението в прилагането на стратегията „Европа 2020“. Европейско сътрудничество по въпросите на училищата през 21-ви век	Насърчаване на качествено образование за всички чрез географските и тематичните програми на Комисията Изпълнение на програмите на Комисията за международно сътрудничество в сферата на висшето образование и обучението Оказване на подкрепа за глобални инициативи като Световното партньорство за образование и стратегически диалози като Асоциацията за развитие на образованието в Африка
Равенство между половете и повече права и възможности за жените	Включване на темата за равенството между половете и правата на жените в Плана за действие на ЕС за равенство между половете за периода 2010—2015 г. Предприемане на действия във връзка с Платформата за действие от Пекин	Включване на темата за равенството между половете и за увеличаването на правата и възможностите на жените в политиките на ЕС за развитие; изпълнение на Плана за действие на ЕС за равенство между половете за периода 2010—2015 г. в сферата на сътрудничеството за развитие; принос за програмата на ООН за по-голяма отчетност при финансирането на дейности, насочени към установяването на равенство между половете Осъществяване на действия за осигуряване на по-големи икономически възможности на жените чрез програмата „Инвестиране в хората“ Осъществяване на действията от съобщението „Социалната закрива в политиката на Европейския съюз за

		сътрудничество за развитие“
Правосъдие, права на човека, основни свободи, демокрация, добро управление и върховенство на закона	Харта на основните права на ЕС Прилагане на Конвенцията от Орхус	Изпълнение на действията, посочени в съобщенията относно „Подкрепа на ЕС за устойчивите промени в обществата в преход“; увеличаване на въздействието от политиката на ЕС за развитие и Стратегическата рамка и Плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията Изпълнение на програмата на ЕС „Недържавни участници и местни органи в развитието“, финансирана от Инструмента за сътрудничество за развитие Насърчаване на прилагането на Конвенцията от Орхус във финансовите институции, сътрудничеството за развитие, търговските споразумения
Наука, технологии, научни изследвания и иновации	Изпълнение на програмата „Хоризонт 2020“ за предоставяне на подкрепа за научните изследвания в сектори като водата, енергетиката, селското стопанство, транспорта, околната среда, социалните науки. Устойчивото развитие ще бъде всеобхватна цел на „Хоризонт 2020“, като най-малко 60 % от общия бюджет ще бъде свързан с тази тема. Осъществяване на водещата инициатива „Съюз за иновации“ от стратегията „Европа 2020“ и на Плана за действие на ЕС за екологични иновации	Подобряване на международното сътрудничество на ЕС в областта на научните изследвания и иновациите. Принос към Глобалната мрежа от системи за наблюдение на земята (GEOSS) Научни изследвания в рамките на Тематичната програма за продоволствена сигурност (2011—2013 г.) и Партньорството Африка—ЕС
Статистика	По-нататъшно разработване на показатели относно БВП и други показатели, предоставяне на съвети относно статистическите данни за всеобхватната рамка.	Сътрудничество с международни организации и трети държави под егидата на Съвета за сигурност на ООН с цел по-добро измерване на напредъка и осигуряване на съпоставимост
Търговия		Договаряне и прилагане на разпоредби относно търговията и устойчивото развитие в търговските споразумения; насърчаване на премахването на тарифните и нетарифните бариери пред екологичните стоки и услуги на всички равнища Запазване на подкрепата за инициативата „Всичко освен оръжие“

		Запазване на подкрепата за инициативата „Помощ за търговия“
--	--	--

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Публично допитване

Комисията проведе публично допитване⁶ през лятото на 2012 г. В него участваха около 120 организации и представители на публичните органи и гражданското общество, включително на частния сектор и академичните среди. От допитването стана ясно, че е налице консенсус за това, че ЦХР са обединили много и различни участници около едни и същи цели за развитие и че имат ценен принос за повишаването на обществената осведоменост, за увеличаването на политическа воля и за мобилизирането на ресурси за изкореняване на бедността, както и че представляват мощни инструменти за мониторинг.

В перспектива бяха очертани няколко общи идеи за бъдещите приоритети:

- Поставяне на акцент върху бедността в рамките на едно по-широко, по-всеобхватно и по-устойчиво виждане за развитието;
- Съчетаване на трите измерения на устойчивото развитие (икономическо, социално и екологично);
- Установяване на приобщаващ процес на разработване на рамката за периода след 2015 г., в който активно участват бедните държави и гражданското общество;
- Разработване на универсална рамка, която се отнася за всички държави и съдържа отговорности за всички;
- Поощряване на стимули за икономическия растеж и създаването на работни места, включително чрез съвместна работа с частния сектор;
- Подобряване на финансирането за развитие и на съгласуваността на политиката за развитие.

Освен това през октомври 2012 г. Комисията стартира публично допитване⁷ относно действията след конференцията Рио+20. Европейският икономически и социален комитет допринесе за обмена на информация чрез поредица от структурирани диалози. В рамките на публичното допитване бяха получени над 125 отговора от частни лица, публични органи, предприятия и бизнес асоциации, неправителствени организации, синдикати и групи за защита на потребителите. Въз основа на това бяха взети под внимание редица предложения. В много от отговорите бе наблегнато на теми, свързани с приобщаващата зелена икономика, като по-конкретно бе изтъкната необходимостта от показатели, които не се ограничават с БВП, а в други бе посочена нуждата от благоприятна среда за търговията, която да бъде създадена чрез премахване на вредните за околната среда субсидии и въвеждане на екологични данъци.

Сред посочените от участниците области, в които може да бъдат набелязани цели за устойчиво развитие, са ефективното използване на ресурсите и енергийната ефективност, отпадъците и химикалите, биологичното разнообразие, устойчивото потребление и производство, водоснабдяването и санитарните съоръжения, опазването на океаните и рибарството, устойчивият транспорт, устойчивото селско стопанство, равенството между половете, изкореняването на бедността, изменението на климата и приспособяването към него, здравеопазването и продоволствената сигурност. Участниците в допитването подчертаха също така колко важни са ясните и дългосрочни цели при използването на съществуващите цели и договорености. Що се

⁶ http://ec.europa.eu/europeaid/how/public-consultations/towards_post-2015-development-framework_en.htm

⁷ http://ec.europa.eu/environment/consultations/rio20_en.htm

отнася до връзката между целите за устойчиво развитие и ЦХР, налице е консенсус, че е необходимо да се създаде рамка за развитие за периода след 2015 г., която да обхваща и двата вида цели.

Освен това чрез делегациите на ЕС бе организирано допитване и в трети държави. Бяха получени над 50 отговора. Повечето държави посочиха, че е необходим последователен и координиран начин за съчетаване на ЦХР и целите за устойчиво развитие.

Освен това бяха проведени консултации относно Пътната карта за ефективно използване на ресурсите и Седмата програма за действие за околната среда. Комисията работи активно с гражданското общество, включително като организира публично допитване преди конференцията Рио+20, а гражданското общество имаше значителен принос и на самата конференция.